

Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

AKADĒMISKĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA

“Biosistēmu mašīnērija un tehnoloģijas”

Latvijas Lauksaimniecības universitāte

Eksperti rekomendē **licencēt** studiju programmu.

Eksperti:

1. Eksperts, Dr.sc.ing. Anita Avišāne
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts, Aigars Laurinovičs
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts, Lauris Ostrovskis

19.02.2020.

Satura rādītājs

I.	Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	4
II.	Resursi un nodrošinājums.....	6
III.	Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	8
IV.	Mācībspēki	12
V.	Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	14
VI.	Novērtējums	17
VII.	Rekomendācijas.....	18
VIII.	Prasību vērtējumu kopsavilkums.....	19

Informācija par ekspertiem

Akadēmiskās vides pārstāvis	Anita	Avišāne	Dr.sc.ing.	Rīgas Tehniskā universitāte
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts/-e/ Nozares ekspertu padomes deleģētais eksperts/-e (ja piemērojams)	Aigars	Laurinovičs		Lauksaimniecības tehnikas ražotāju un tirgotāju asociācija
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e	Lauris	Ostrovskis		

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	30.01.2020.
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	<p>1. LLU 30.10.2019 iesniegums Nr.2.4.-5/60 un studiju programmas raksturojums ar pievienotajiem dokumentiem (kopskaitā 17 dokumenti).</p> <p>2. LLU pēc AIC pieprasījuma papildus iesniegtie dokumenti (kopskaitā 6 dokumenti).</p> <p>3. Augstskolu likums.</p> <p>4. MK 13.05.2014. noteikumi Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu".</p>

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	"Lauksaimniecības inženierzinātne" (43525), "Lauksaimniecības inženierzinātne" (45525), "Lauksaimniecības inženierzinātne" (51525), "Mašīnu projektēšana un ražošana" (42521), "Tehniskais eksperts" (41525)
4.	Studiju programmas nosaukums	Biosistēmu mašīnērija un tehnoloģijas
5.	Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	43525
6.	Studiju programmas īstenošanas valoda	Angļu

7.	Studiju programmas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	120 KP, 3 gadi
8.	Uzņemšanas prasības	Vispārēja vidējā izglītība vai profesionālā vidējā izglītība.
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īsteno augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Čakstes bulvāris 5, Jelgava, LV- 3001.
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju)	Inženierzinātņu bakalaura grāds mašīnzinātnē

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

Kritēriji:

1. Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.
2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.
3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.
4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

Analīze tiek veikta pēc vizītes LLU un tikšanās ar vadību un pasniedzējiem.

1. Studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst augstskolas stratēģijai. Studiju programmas mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami un savstarpēji saistīti. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji.

- *Nepieciešams koncentrēties ne tikai uz studentu piesaisti no Vidusāzijas un Centrālāzijas valstīm, bet arī no Lietuvas, Igaunijas, Baltkrievijas, Krievijas un Ukrainas. Tas dos iespēju piesaistīt iespējami labākos speciālistus Latvijas tirgum ar saprotamāku mentalitāti.*

- *Nepieciešams nākotnē domāt par līdzīgas programmas izveidi Latvijas studentiem, jo programma dos plašāku ieskatu lauksaimniecībā un atbildīs mūsdienu tendencēm.*

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas veikspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences.

- *Labāk jāveic mārketinga pasākumi, jo tas veicinās augstskolas atpazīstamību un līdz ar to piesaistīs vairāk studējošos.*
- *Augstskolas vidējais pasniedzēju vecums ir ar lielu gadu skaitu. Studējošo skaita dinamika ir ar lejupslīdošu tendenci. Tāpēc studējošo piesaiste no citām valstīm ir labs risinājums augstskolas pastāvēšanas nodrošināšanai.*

3. Studiju programma pamatā atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi, tomēr pietrūkst plašāka redzējuma un reālākas izpratnes par lauksaimniecības tendencēm pasaulē.

- *Studiju programmā ir salīdzinoši maz studiju kursu lauksaimniecības daļā, t.i. „Laukopības pamati”, „Integrētā un bioloģiskā lauksaimniecība”, „Integrētā un bioloģiskā dārzkopība”, „Lopkopības pamati”, „Bioloģiskā lopkopība”. Tieši šiem studiju kursiem jāklūst par galveno interesi, piesaistot studentus no iepriekš minētajiem reģioniem.*
- *Studiju programmā nav iekļauti studiju kursi par lauksaimniecības produkcijas pirmsapstrādi un lauksaimniecības ekonomiku. Jebkura lauksaimniecības produkta iegūšanas sastāvdaļa ir tā pirmreizējā apstrāde, t.i. šķirošana, žāvēšana, uzglabāšana u.c. Tāpēc tā ir neatņemama lauksaimniecības produkcijas ražošanas sastāvdaļa. Studiju kursu beidzējam ir jāsaprot ražošanas ekonomiskie aspekti.*

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

- *Studiju programma ir ļoti vispārīga ar lielāku uzsvaru uz inženierzinātnēm. Kā akadēmiskai studiju programmai perspektīvas ir labas, tomēr aicinātu sekot dažādiem lauksaimniecības attīstības scenārijiem konkrētos reģionos.*

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [1]

<i>Stiprās puses</i>	<i>Vājās puses</i>
<i>1. Studiju programma atbilst augstskolas stratēģijai.</i>	<i>1. Nepalielinās studējošo skaits no Latvijas. Tiek apmācīti citu valstu speciālisti, kas mazina Latvijas konkurētspēju.</i>
<i>2. Ņemti vērā augstskolas veikspējas rādītāji.</i>	<i>2. Nav gaidāms ļoti straujš studējošo skaita pieplūdums.</i>
<i>3. Studiju programma atbilst galvenajām tendencēm Eiropas Savienībā un pasaulē.</i>	<i>3. Pietrūkst plašāka redzējuma un reālākas izpratnes par lauksaimniecības tendencēm pasaulē, it sevišķi, Centrālāzijas reģionā. Maza studiju daļa par lauksaimniecību, t.i. biosistēmām.</i>

	<i>Nav domāts par tuvāko kaimiņvalstu (Lietuvas, Igaunijas, Baltkrievijas, Krievijas un Ukrainas) studētgrībošo piesaisti.</i>
<i>4. Studiju programmas kā akadēmiskās programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.</i>	<i>4. Programma ir ļoti vispārīga ar mazu studiju daļu par konkrētām biosistēmām.</i>

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.			X	
4.		X		

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programma ir aktuāla un paredz sagatavot speciālistus, kuri būs pieprasīti darba tirgū.
	X			

II. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Kritēriji:

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.
2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.
3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.
4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

*Ja studiju programmu plānots īstenot tālmācības formā un/ vai augstskolas/ koledžas filiālē/-ēs, sniegt 1.-4. kritēriju analīzi atbilstoši tālmācības studiju formai un/ vai filiālēm.

Analīze tiek veikta pēc vizītes LLU un tikšanās ar vadību un pasniedzējiem.

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

- *Studiju bāze un infrastruktūra pašlaik tiek atjaunota. Daļa no laboratorijām ir moderna un mūsdienīga. Daļā no laboratorijām vēl nepieciešama uzskates līdzekļu nomaiņa.*
- *Pasniedzēju un personāla vidējais vecums ir ļoti augsts. Jādomā par jaunāku pasniedzēju piesaisti.*

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

- *Nepieciešams palielināt pieejamās literatūras skaitu angļu valodā.*
- *Nebija iespēja iepazīties ar metodisko bāzi biosistēmu zinātnēs. Līdz ar to nav pārliecības par pietiekošu metodisko bāzi šajā jomā.*

3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.

- *Kā iespējamie finanšu avoti studiju programmas materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai tiek minētas dažādas pieejamās Eiropas Savienības finansēšanas programmas.*
- *Maksa par studijām ir konkurētspējīga un spēs nodrošināt personāla izmaksas.*

4. Materiāltechniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir daļēji atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

- *Nepieciešams uzlabot materiāltechnisko bāzi lauksaimniecību mašīnu jomā, lai studējošiem mācības notiktu ar mūsdienīgiem uzskates līdzekļiem.*

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [2]

Stiprās puses	Vājās puses
<i>1. Studiju bāze atbilst studiju programmas īstenošanai.</i>	<i>1. Augsts pasniedzēju vidējais vecums.</i>
<i>2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.</i>	<i>2. Maz informatīvo materiālu angļu valodā.</i>
<i>3. Ir skaidra finanšu piesaistes politika, kas pamatā balstās uz ES finansējumu un maksu par studijām.</i>	<i>3. ES finansējuma samazināšanās un studējošo nepiesaistes gadījumā var būt apdraudētas investīcijas materiāltechniskās bāzes atjaunošanā.</i>

4. Materiāltehniskās bāzes novietojums un pieejamība.	4. Daļa no laboratoriju aprīkojuma, sevišķi lauksaimniecības tehnikas jomā ir novecojusi un neatbilst mūsdienu prasībām.
---	--

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.		X		
3.		X		
4.			X	

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pašlaik notiek materiāltehniskās bāzes atjaunošana un ir ieplānota papildu finansējuma piesaiste turpmākai modernizācijai.
	X			

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem.

Kritēriji:

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.
2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanās principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).
3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.
4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

*Ja studiju programmu plānots īstenot tālmācības formā un/ vai augstskolas/ koledžas filiālē/-ēs, sniegt 1.-4. kritēriju aprakstu atbilstoši tālmācības studiju formai un/ vai filiālēm.

Analīze

1. Kritērijs

Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm

- *Studiju programmas raksturojuma 1.1. punktā minētas Latvijas, Eiropas un Pasaules jaunākā tendences, raksturojuma pielikumā ir eksperta - SIA TEMESO valdes locekļa atsauksme. Zinātnisko publikāciju un konferenču esamība šajā nozarē liecina par programmas aktualitāti. Studiju programmas obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā trūkst studiju kursu, kas būtu vērsti un bioloģiskajām sistēmām, šie studiju kursi ir ierakstīti kā brīvās izvēles kursi. Klātienēs vizītes laikā programmas direktors izteicās, ka šos studiju kursus varētu pārvietot uz ierobežotās izvēles daļu. Šim kritērija punktam studiju programma atbilst pilnībā un ir vērtējama - labi.*

Atbilst attiecīgo normatīvo aktu prasībām

- *Studiju programmas raksturojuma 2. pielikums "Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam", Augstākās izglītības padomes atzinums. Šim kritērija punktam studiju programma atbilst pilnībā un ir vērtējama - izcili.*

Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu

- *Studiju programmas raksturojuma 4. pielikums "Studiju kursu/ moduļu apraksti", Sekojošiem studiju kursiem apraksti angļu valodā neatbilst Augstskolu likuma 56.¹ pantā minētajām prasībām par studiju kursa kalendāru: 1. Fizika inženieriem (I - III), 2. Ķīmija, 3. Iegultā programmēšana inženieriem, 4. Mērīšanas tehnika un tolerances, 5. Lietišķā mehānika (I - II), 6. Hidraulika un pneimatika (IB - IIB), 7. Ražošanas tehnoloģijas un kvalitātes vadība (I - II), 8. Darba un civilā aizsardzība, 9. Ekoloģija un vides aizsardzība, 10. Kokapstrādes tehnoloģija un iekārtas, 11. Spēkratu tehnoloģijas un mobilie roboti, 12. Industriālā automatizācija, 13. Atjaunojamā enerģija un enerģijas ekonomija, 14. Uzņēmējdarbība inženieriem, 15. Inženierpsiholoģija, 16. Integrētā un bioloģiskā lauksaimniecība, 17. Integrētā un bioloģiskā dārzkopība, 18. Lopkopības pamati, 19. Bioloģiskā lopkopība, 20. Atkritumu saimniecība, 21. Laukkopības pamati, 22. Mašīnbūves tehnoloģija, 23. Bakalaura darbs.*
- *Studiju programmas raksturojuma 4. pielikums "Studiju kursu/ moduļu apraksti", Sekojošiem studiju kursiem apraksti angļu valodā neatbilst Augstskolu likuma 56.¹ pantā minētajām prasībām par prasībām studiju kursa apguves uzsākšanai, lai gan studiju kursu aprakstos latviešu valodā ir ieraksts "Kursam priekšzināšanas nav nepieciešamas": 1. Inženiermatemātika I, 2. Fizika inženieriem I, 3. Ķīmija, 4. Inženiergrafika ar AutoCad, 5. Datorizētā projektēšana ar SolidWorks, 6. Mērīšanas tehnika un tolerances, 7. Lietišķā mehānika I, 8. Siltumtehnika, 9. Hidraulika un pneimatika IB, 10. Materiāli un materiālu apstrāde, 11. Pētījumu metodoloģija biosistēmu mašīnērijā I, 12. Darba un civilā aizsardzība, 13. Ekoloģija un vides aizsardzība, 14. Latviešu valoda, 15. Lauksaimniecības tehnoloģijas un mašīnas I, 16. Kokapstrādes tehnoloģija un iekārtas, 17. Atjaunojamā enerģija un enerģijas ekonomija, 18.*

Uzņēmējdarbība inženieriem, 19. Inženierpsiholoģija, 20. Laukkopības pamati, 21. Bioloģiskā lopkopība, 22. Atkritumu saimniecība, 23. Bakalaura darbs.

- *Studiju kursa "Iegultā programmēšana inženieriem" aprakstā angļu valodā nav norādītas nepieciešamās priekšzināšanas, savukārt, aprakstā latviešu valodā ir rakstīts, ka iepriekš jāapgūst studiju kurss EeTk3001 "Elektrotehnika un elektronika".*
- *Studiju kursa "Darba un civilā aizsardzība" aprakstā minētā pamatliteratūra un papildliteratūra ir tikai latviešu valodā. Studiju kursam "Bioloģiskā lopkopība" no četriem pamatliteratūras avotiem tikai viens ir angļu valodā, bet papildliteratūra ir tikai latviešu valodā. Studiju kursam "Ekoloģija un vides aizsardzība" pamatliteratūra tikai latviešu valodā.*
- *Studiju kursa "Mašīnbūves tehnoloģijas" 9 no 14 tēmas ir identiskas ar studiju kursa "Ražošanas tehnoloģijas un kvalitātes vadība" tēmām.*
- *Studiju programmas raksturojuma 5. pielikums "Studiju kursu/moduļu kartējums" aizpildīts kļūdaini. Studiju kursā apgūstamās prasmes un/vai iegūstamās kompetences atzīmētas kā studiju programmā apgūstamās zināšanas.*

2. Kritērijs

Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, studentcentrētas mācīšanās principus.

- *Studiju programmas raksturojuma 3. pielikums "Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām". Studiju programmas A daļa - Obligātie studiju kursi ir 74KP apjomā, nevis kā norādīts plānojumā 84KP. Iespējams, pie A daļas ir pieskaitīti arī Valsts pārbaudījuma (Bakalaura darbs) 10KP, bet tas nav atspoguļots studiju kursu plānojumā. Studiju programmas B daļā - Ierobežotās izvēles kursi, atbilstoši esošajam plānojumam, studentiem nav iespējas izvēlēties apgūstamos studiju kursus 1., 2., 5., 6. semestrī, kuros ir ieplānoti B daļas studiju kursi. Vienīgā iespēja izvēlēties ir 4. semestrī, kad no trīs 4KP apjoma studiju kursiem ir jāizvēlas divi. Studiju programmas C daļā - Brīvās izvēles kursi ir ierakstīti konkrēti studiju kursi, kas liek domāt, ka studenti nedrīkstēs brīvi izvēlēties apgūstamos studiju kursus.*

3. Kritērijs

Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteikti principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti

- *Studiju programmas raksturojuma 6. pielikumā ir apliecinājums par LLU esošo kvalitātes nodrošināšanas sistēmu un ievēroti ESG 1. daļas standarti. Klātienēs vizītē izdevās pārliecināties, ka gan mācībspēki pārzina šo standartu piemērošanu, gan esošie LLU studenti apliecina, ka tie tiek ievēroti.*

4. Kritērijs

Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

- *Studiju programmas raksturojumā nav apstiprinājuma, ka studējošie un absolventi tika iesaistīti studiju programmas izveidē. Studējošajiem bija iespēja piedalīties aptaujā par izveidoto studiju programmu. Nav apliecinājuma, ka pēc aptaujas rezultātiem ir veikti kādi uzlabojumi vai kādas izmaiņas studiju programmā. Darba devēju pārstāvis ir veicis programmas ekspertīzi, bet nav ziņu, vai darba devēji ir piedalījušies studiju programmas izveidē. Klātienēs vizītē ir gūta pārlicība, ka studiju programmu pilnveidē un studiju procesa kvalitātes uzlabošanā tiek ņemti vērā studējošo aptauju rezultāti, darba devēju ierosinājumi.*

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

<i>Stiprās puses</i>	<i>Vājās puses</i>
<i>1. Studiju programma atbilst nozares tendencēm.</i>	<i>1. Lielākajā daļā studiju kursu aprakstos nav ziņu par nepieciešamajām prasībām studiju kursa apguves uzsākšanai.</i>
<i>2. Ņemtas vērā potenciālo studējošo vēlmes - iegūt bakalaura grādu 3 gados.</i>	<i>2. Ir nekorekti saskaņoti studiju kursu un studiju programmas sasniedzamie rezultāti.</i>
<i>3. Ir darba devēju un studējošo atbalsts studiju programmas izveidei.</i>	<i>3. Esošajā programmas plānojumā ir nepietiekamas studiju kursu izvēles iespējas gan ierobežotajā izvēlē, gan brīvajā izvēlē.</i>
<i>4. Notiek regulāras studējošo aptaujas, kuru rezultāti tiek ņemti vērā, studiju kvalitātes uzlabošanā.</i>	<i>4. Atsevišķos studiju kursus literatūras avoti ir tikai latviešu valodā.</i>
	<i>5. Studiju programmas obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā trūkst studiju kursu, kas būtu vērsti un bioloģiskajām sistēmām.</i>

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.			X	
2.		X		
3.		X		
4.		X		

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Licencējamās studiju programmas saturs un	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programmas saturs ir aktuāls un atbilst nozares

īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X			<p>tendencēm un potenciālo studējošo vēlmēm - bakalaura grāds trijos gados.</p> <p>Vienlaikus, ņemot vērā, ka studiju programma tiks realizēta angļu valodā, būtisks trūkums ir tas, ka lielākajā daļā studiju kursu aprakstos angļu valodā nav studiju kursa kalendāra, nav atspoguļotas nepieciešamās priekšzināšanas. Studiju kursu kartējumā neatbilstoši formulēti sasniedzamie studiju rezultāti. Studentiem nav pietiekamas studiju kursu izvēles iespējas. Studiju kursu obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā ir nepietiekams apjoms studiju kursu par bioloģiskajām sistēmām.</p> <p>Trūkumi ir būtiski, bet tos ir iespējams izlabot līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdes.</p>
--	---	--	--	--

IV. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

Kritēriji:

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.
2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.
3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

Analīze:

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai. *Tā kā šī ir akadēmiskā bakalaura programma angļu valodā, tad mācībspēku atlases kritēriji ir bijuši atbilstoši. Lielākā daļa mācībspēku jau iepriekš ievēlēti. Sarunājoties ar mācībspēkiem, viņi apgalvoja, ka lielākā daļa no viņiem jau ir vadījuši lekcijas angļu valodā Erasmus+ programmas ietvaros un pilna laika ārzemju studentiem. Pasniedzēji jau ilggadēji pasniedz lekcijas un praktiskos darbus LLU tādos pašos vai līdzīgos studijuursos, ko var redzēt viņu CV (9. pielikums).*

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu. Mācībspēkiem ir atbilstoša kvalifikācija studiju programmas rezultātu sasniegšanā. Profesoru un asociēto profesoru skaits ir pietiekams, kas ir norādīts 7. pielikumā, kā arī visi mācībspēki ir ar vismaz B2 līmeņa angļu valodas zināšanām. Taču nav iekšējo normatīvu vai veiktu centralizētu pārbaudījumu, kas garantētu šādu valodas līmeni. Atsaucoties uz 8. pielikumu, lielākajai daļai akadēmiskā personāla ir publicēti pētījumi, kas tieši vai tuvināti, saistās ar pasniedzamo studiju kursu.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu. Atsaucoties uz studiju programmas raksturojuma 23. lapaspusi un mācībspēku intervijām, var secināt, ka augstskola nodrošina kvalifikācijas paaugstināšanas un zinātniskās pētniecības darbības veicināšanu. Lai mācībspēki tiktu ievēlēti akadēmiskos amatos, starppārvēlēšanu periodos ir jāizpilda noteiktas kvalifikācijas prasības, ko nosaka LLU „Nolikums par akadēmiskiem amatiem”. Tiek vērtēta akadēmiskā personāla zinātniskā darbība, kā arī, piedaloties kvalifikācijas paaugstināšanas aktivitātēs, tiek paaugstināts atalgojums. Kā arī notiek studentu ik semestra anketēšana, kuras rezultāti arī ietekmē atalgojumu.

Secinājumi, norādot kritēriju stiprās/ vājās puses un atbilstību prasībai [3]

Vērtējot akadēmisko personālu šai studiju programmai, var secināt, ka katrs pasniedzējs ir ar lielu pieredzi savā jomā un lekciju sniegšanā. Akadēmiskais personāls ir augsti kvalificēts - 63% ar doktora zinātnisko grādu un 37% ar maģistra grādu. Daļai pasniedzēju ir jau iepriekšējā pieredze lekciju vadīšanā angļu valodā, taču nav iekšējo normatīvu, kas garantētu norādīto angļu valodas līmeņu atbilstību realitātei. Pasniedzēji atzīst, ka ir vairāki motivējošie instrumenti, kas veicina un motivē attīstīties.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		
3.	X			

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Nemot vērā mācībspēku lielo pieredzi, strādājot LLU, profesoru un asociēto profesoru īpatsvaru un pieredzi darbā ar ārzemju studentiem, var atzīt, ka viņu pasniegtie studiju kursi būs atbilstoši studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām
	X			

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

Tabulā norādīt, vai sniegtie apgalvojumi atbilst, neatbilst vai daļēji atbilst studiju programmai, un sniegt pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo ekspertu atzinuma daļu vai augstskolas/ koledžas sniegto informāciju, kurā iekļautā informācija liecina par norādīto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

Ja piemērojams, tabulu var papildināt ar citām Augstskolu likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kas attiecas uz licencējamo studiju programmu.

Nr. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Akadēmiskās studiju programmas, kuras paredzētas mazāk nekā 250 pilna laika studējošajiem, var tikt īstenotas un šo programmu obligātās un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā var piedalīties mazāk nekā pieci augstskolas profesori un asociētie profesori, ja saņemts attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	X			Augstākās izglītības padomes 21.10.2019. atzinums Nr.1.10/46
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	X			Sadarbības līgums ar Vītauta Dižā universitāti par studējošo pārņemšanu, ja programmas īstenošana tiks pārtraukta
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju,	X			LLU 21.10.2019. apliecinājums Nr.2.4.-5/56, ka studējošajiem

	ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence, un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā				garantēs zaudējumu kompensāciju
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas īstenošanā piedalās vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā, izņemot Augstskolu likuma 55. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus	X			LLU 21.10.2019. apliecinājums Nr.2.4.-5/56, ka obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās ne mazāk kā pieci profesori un asociētie profesori kopā.
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamās izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	X			Visam akadēmiskajam personālam ir norādītas publikācijas, kas ir bijušas pēdējo sešu gadu laikā vai piecu gadu praktiskā darba stāžs saskaņā ar Augstskolu likumu.
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi	X			LLU 21.10.2019. apliecinājums Nr.2.4.-5/56, īstenošanā iesaistāmo mācībspēku

	vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā				angļu valodas prasmes vismaz B2 līmenī
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam	X			Studiju programma atbilst MK 13.05.2014. noteikumu Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" nosacījumiem - studiju programmas raksturojuma 2. pielikums.
8.	Studiju programma atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām (ja profesijai nav nepieciešams izstrādāt profesijas standartu), ja pēc studiju programmas apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija	-	-	-	Nav attiecināms
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā un 56. ² panta otrajā daļā noteiktajām prasībām		X		Studiju kursu apraksti ir sagatavoti gan latviešu, gan angļu valodā. Atsevišķas Augstskolu likuma 56. ¹ panta otrajā daļā noteiktās prasības kursiem angļu valodā nav ievērotas vai ievērotas daļēji, piemēram, ne visiem kursiem minētas

					prasības studiju kursa apguves uzsākšanai, kā arī nav iekļauts studiju kursa kalendārs.
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem	X			Līguma paraugs atbilst MK noteiktumiem Nr.70 “Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi”.
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus	X			Studiju programmas raksturojuma pielikumā pievienots diploma paraugs.
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzišanai	X			Studiju programmas raksturojuma pielikumā pievienots Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanas nolikums
13.	Prasība [6]: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X			IKVD 27.11.2019. vēstule Nr.4ud-05/1158 par LLU
14.	Prasība [7]: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	X			Klātienēs vizītes laikā izdevās pārliecināties par sniegto ziņu patiesumu.

VI. Novērtējums

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Studiju programma atbilst studiju virzienam.

Tomēr būtu jādomā par studējošo piesaisti ne tikai no Centrālāzijas valstīm, bet arī no tuvējiem reģioniem. Tādējādi varēsīm piesaistīt Latvijas darba tirgum trūkstošos speciālistus. Tāpat vajadzētu palielināt lauksaimniecības priekšmetu daļu studiju „A” sadaļā.

II. Resursi un nodrošinājums

Studiju bāze atbilst studiju programmas īstenošanai. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem. Ir skaidra finanšu piesaistes politika, kas pamatā balstās uz ES finansējumu un maksu par studijām. Materiāltehniskās bāzes novietojums un pieejamība vērtējama kā prasības stiprā puse, vienlaikus nepieciešams uzlabot materiāltehnisko bāzi lauksaimniecību mašīnu jomā, lai studējošiem mācības notiktu ar mūsdienīgiem uzskates līdzekļiem. Vizītes laikā eksperti konstatēja, ka pašlaik notiek materiāltehniskās bāzes atjaunošana un ir ieplānota papildu finansējuma piesaiste turpmākai tās modernizācijai.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju programmas saturs ir aktuāls un atbilst nozares tendencēm un potenciālo studējošo vēlmēm - bakalaura grāds trijos gados.

Tomēr ekspertu komisija saskata būtiskus, bet īstermiņā novēršamus trūkumus studiju kursu aprakstos (studiju kursa kalendārs, nepieciešamās priekšzināšanas, pamatliteratūra un/vai papildliteratūra nav angļu valodā) un studiju programmas plānojumā (ierobežo izvēles studiju kursu sarakstā nepietiekams studiju kursu apjoms, to plānojums lielākoties nepieļauj izvēles iespējas). Studiju programmas brīvās izvēles sadaļā ir iekļauti konkrēti studiju kursi, kas ierobežo studējošo brīvo izvēli.

IV. Mācībspēki

Nemot vērā mācībspēku lielo pieredzi, strādājot LLU, profesoru un asociēto profesoru īpatsvaru un pieredzi darbā ar ārzemju studentiem, var atzīt, ka viņu sniegtie studiju kursi būs atbilstoši studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām, kā, piemēram, obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās ne mazāk kā pieci profesori un asociētie profesori kopā, kā arī iesaistāmo mācībspēku angļu valodas prasmes ir vismaz B2 līmenī.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Studiju programma normatīvu prasībām kopumā atbilst, izņemot 9.punktā noteikto, kas, atbilst daļēji.

VII. Rekomendācijas

Ekspertu grupa iesaka licencēt studiju programmu, vienlaikus izsakot šādas rekomendācijas studiju programmas pilnveidei vai trūkumu novēršanai:

Īstermiņa (jāizpilda līdz Studiju kvalitātes komisijas sēdei):

- 1. Studiju kursu aprakstos iekļaut ziņas par prasībām studiju kursa apguves uzsākšanai;*
- 2. Pārbaudīt un saskaņot studiju kursus un studiju programmā sasniedzamos rezultātus;*
- 3. Paplašināt izvēles iespējas ierobežotās izvēles daļā;*
- 4. Atsevišķu studiju kursu aprakstos papildināt pamatliteratūras un papildliteratūras sarakstus ar avotiem angļu valodā;*
- 5. Papildināt studiju programmas obligāto un ierobežotās izvēles daļu ar studiju kursiem par bioloģiskajām sistēmām.*

Ilgtermiņa (jāizpilda līdz studiju virziena akreditācijai):

1. Izskatīt iespēju studiju programmu piedāvāt arī studētgrībētājiem latviešu valodā;
2. Iekšējos normatīvos būtu nepieciešams atrunāt noteicošos faktoros, kas apliecinātu katra mācībspēka svešvalodas zināšanu atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Ja ekspertu viedoklis par kādu prasību vai kritēriju atšķiras, lūdzam norādīt atšķirīgo viedokli.

Eksperta vārds, uzvārds, atšķirīgais viedoklis, norādot prasību vai kritēriju un sniedzot pamatojumu.

VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	X		
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	X		
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X		
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	X		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām	X		
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	X		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	X		